

Kemijärven kansalaisopiston opetussuunnitelma 2025-2026

Kemijärven kansalaisopiston opetussuunnitelma 2025-2026

Opetussuunnitelman tarkoitus on auttaa henkilöstöä, opiskelijoita, päättäjiä ja sidosryhmiä saamaan kokonaiskuva Kemijärven kansalaisopiston osaamisperusteisten kurssien tarjonnasta. Opetussuunnitelma toimii opetuksen suunnittelun ja toteutuksen perustana sekä siltana toimialueen strategioiden ja toteutettavan opetusohjelman välillä. Opetussuunnitelma tukee tavoitteiden saavuttamista ja laadukasta opetustoimintaa.

Kemijärven kansalaisopiston opetussuunnitelma pitää sisällään opetussuunnitelman yhteisen osan sekä ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat. Ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat määräytyvät Kemijärven kansalaisopiston lukuvuoden kurssitarjonnan mukaan. Lukuvuoden 2025-2026 opetussuunnitelma pitää sisällään ne kurssit, joista on mahdollista saada merkintä KOSKI-palveluun. Hyväksytty opintosuoritus näkyy opiskelijan Oma Opintopolussa. Nettisivuiltamme löydät aina ajankohtaiset tiedot kurssitarjonnasta: <https://uusi.opistopalvelut.fi/kemijarvi/fi/>

Nimi

Kemijärven kansalaisopiston opetussuunnitelma 2025-2026

Pdf luotu

22.9.2025

SISÄLTÖ

1. Johdanto.	1
2. Sanasto.	2
3. Kemijärven kansalaisopiston toimintaa ohjaavat tekijät.	3
3.1. Toiminta-ajatus.	3
3.2. Arvot.	3
3.3. Strategia.	3
3.4. Visio.	4
4. Opetuksen lähtökohdat.	5
4.1. Osaamistarpeet ja kohderyhmä.	5
4.2. Oppimiskäsitykset.	5
4.3. Opetustarjonta ja opetuksen suunnittelu.	6
4.4. Opetuksen tunnistaminen ja tunnustaminen.	6
4.5. Osaamisperusteisuus, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.	7
5. Opetuksen toteutus.	9
5.1. Oppimisympäristöt.	9
5.2. Opetusmenetelmät.	9
6. Osaamisen osoittaminen ja arviointi.	11
6.1. Opiskelijan oikeudet.	12
6.2. Opintojen laajuus ja rakenne.	12
6.3. Opiskelijan suostumus ja arvioinnin dokumentointi.	12
7. Ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat.	14
7.1. Musiikki.	14
7.1.1. Kitaransoitto, yksilöopetus, 0,5 op.	14
7.1.2. Pianonsoitto, yksilöopetus, 1 op.	14
7.2. Kuvataiteet.	15
7.2.1. Maalaus, 2 op.	15
7.2.2. Ikonimaalaus, 2 op.	16
7.3. Muotoilu, kädentaidot.	17
7.3.1. Ompelu, 2 op.	17
7.3.2. Kansallispukukurssi, 2 op.	17
7.3.3. Islantilaisia- ja kesäneuleita, 2 op.	18
7.3.4. Puutyö, 3 op.	19
7.3.5. Puutyöt, perustaitokurssi, 3 op.	19
7.3.6. Huonekalujen korjaus ja entisöinti, 3 op.	20
7.3.7. Puutyö ja huonekalujen entisöinti, 3 op.	21

7.3.8. Puu- ja metallityöt, 3 op.	21
7.4. Kielet.	22
7.4.1. Suomen kielen alkeet, 1 op.	23
7.4.2. Espanjan alkeisjatko, 2 op.	23
7.4.3. Espanjan jatkokurssi edistyneille, 2 op.	24
7.5. Liikunta.	25
7.5.1. Lavis, 1 op.	25
7.5.2. Lavatanssien alkeiskurssi, 0,5 op.	25
7.5.3. Rivitanssi, alkeisjatko, 1 op.	26
7.5.4. Rivitanssi, jatko, 1 op.	26
7.5.5. Traditionaalinen jooga, 1 op.	27
7.5.6. Rospuuttoajan traditionaalinen jooga, 0,5 op.	28
7.5.7. Traditionaalinen jooga - kesää kohti, kevät, 0,5 op.	28
8. Opiston toiminnan kehittäminen ja arviointi.	30
9. Liitteet.	31
9.1. Osaamisperusteisen kurssin suunnittelulomake opettajalle.	31

1. Johdanto

Kemijärven kansalaisopiston opetussuunnitelma on yhteinen Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien kanssa. Opetussuunnitelman tarkoitus on auttaa henkilöstöä ja päättäjiä sekä sidosryhmiä saamaan kokonaiskuva opetustoiminnoistamme. Se on johtamisen, suunnittelun, perehdyttämisen, opettamisen, pedagogisen ohjauksen ja arvioinnin työväline.

Opetussuunnitelma edistää tavoitteiden saavuttamista ja laadukasta opetustoimintaa. Se on varsinkin opetuksesta vastaavan henkilöstön ammatti-identiteetin ja itseymmärryksen tuki sekä opetustoimintaa kehittävän dialogin vahvistaja.

Itse opetussuunnitelmatyöhön osallistuu koko henkilöstö. Sen ympärillä käytävällä keskustelulla tuetaan kaupunkistrategian ja henkilökunnan yhteistä näkemystä opiston tehtävästä ja opetuksesta. Opetussuunnitelmassa on huomioitu osaamisperusteinen kurssisuunnittelu, osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen, arviointi sekä kestävä kehitys osana lappilaista elämäntapaa. Opetuksen ainealakohtaiset tavoitteet ja sisällöt esitetään väljästi. Tarkemmat kuvaukset kurssien tavoitteista löytyvät kunkin kurssin toteutussuunnitelmasta. Suunnitelma seuraa aikaansa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan.

Kaiken taustalla on kansalaisopistomme opiskelijälähtöisyys. Tämä on opetussuunnitelman tärkein fokus. Haluamme palvella asiakkaitamme parhaalla mahdollisella tavalla; tuottaa mielihyvää ja onnistumisen kokemuksia harrastetasolle, mutta myös antaa uutena mahdollisuutena hyväksytyjä ja arvioituja kurssisuorituksia niille, jotka niitä haluavat osaksi opintopolkujaan. Oppiminen on arvokasta riippumatta siitä, missä ja miten se on hankittu!

2. Sanasto

ePerusteet = ePerusteet-palvelussa löytyvät kaikki opetussuunnitelmien, tutkintojen ja koulutusten perusteet sekä paikalliset opetussuunnitelmat ja tutkintojen toteutussuunnitelmat. Kansalaisopistojen osaamisperusteiset kurssikuvaukset täytyy viedä ePerusteisiin, jotta kurssien suoritustietoja voidaan viedä Koski -palveluun.

Koski -palvelu = Kansallinen tietovaranto, joka sisältää valtakunnallisia perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opintosuoritus- ja tutkintotietoja. 1.8.2021 alkaen myös vapaan sivistystyön opintojen suoritustietoja on mahdollista viedä tietovarantoon, jos opinnot on kuvattu osaamisperusteisesti, opintopisteytetty ja arvioitu vähintään hyväksytty – hylätty -asteikolla. Tietovarantoon vienti helpottaa kansalaisopistossa hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista muualla.

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen = Aikaisemmin hankitun osaamisen hyödyntäminen tulevalla oppimispolulla ja työelämässä. Ei ole tarkoituksenmukaista opiskella uudestaan jo opittuja asioita. Osaamisperusteiset kuvaukset helpottavat osaamisen tunnistamista ja tunnustamista.

Osaamisperusteisuus = Osaamisperusteisuudessa periaatteena on, että osaamista voi hankkia monella eri tavalla ja sitä tulee voida arvioida eri yhteyksissä. Osaamisperusteisessa kuvaustavassa keskitytään opiskeltavan sisällön sijasta kuvaamaan opiskelijan osaamista. Kansalaisopisto-opintoja voidaan tunnistaa ja tunnustaa muissa oppilaitoksissa nykyistä laajemmin, mikäli koulutusten kuvauksissa käytettäisiin osaamisperusteisuutta.

Osaamistavoitteet = Osaamisperusteisissa kurssikuvauksissa kursseille määritellään osaamistavoitteet, jotka kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan opintokokonaisuuden tai -jakson suoritettuaan eli mitä opiskelija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena. Osaamistavoitteet kuvaavat tavoiteltavaa tulosta. Ne ilmaistaan opiskelijan toimintana ja ne tulee ilmaista selkeästi ja yksinkertaisesti. Osaamistavoitteiden täytyy olla opiskelijoiden saavutettavissa ja niiden toteutumista on kyettävä arvioimaan.

Arviointikriteerit = Arviointikriteereillä kuvataan, millaista osaamista hyväksytty suoritus edellyttää. Osaamisen arviointi tapahtuu vertaamalla opiskelijan osaamista arviointikriteereihin. Hyvin laaditut arviointikriteerit ohjaavat myös arviointimenetelmän valintaa. Arviointikriteerien laadinta aloitetaan osaamistavoitteiden tarkastelulla, koska ne johdetaan suoraan osaamistavoitteista. Siksi osaamistavoitteita ja arviointikriteerejä on järkevää työstää rinnakkain.

Vapaatavoitteinen koulutus = Tutkintoon johtamatonta koulutusta, johon voi osallistua ilman pääsykokeita tai muita ennakko vaatimuksia.

3. Kemijärven kansalaisopiston toimintaa ohjaavat tekijät

3.1. Toiminta-ajatus

Kansalaisopistojen lakisääteinen (laki vapaasta sivistystyöstä 1998/632) tehtävä on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta, joka edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansainvälisyyden toteutumista. Opetuksessa ja opiskelussa korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Opiston toimintaa ohjaavat lisäksi kansalliset linjaukset, kaupunkistrategian tavoitteet ja alueelliset erityispiirteet.

Kemijärven kansalaisopiston toiminta-ajatuksena on laadukas, monipuolinen ja sivistyksellistä tasa-arvoa tarjoava kurssitarjonta koko toiminta-alueella, ja sen tehtävä on lisätä alueen veto- ja pitovoimaa. Tavoitteena on luoda edellytyksiä henkisen, fyysisen ja sosiaalisen vireyden ylläpitämiseen sekä elämänlaadun ja -hallinnan parantamiseen.

3.2. Arvot

Kansalaisopistomme arvot ovat:

- **Asiakaskeskeisyys**

Kansalaisopiston kurssitarjonta suunnitellaan opiskelijoiden kiinnostuksen ja tarpeiden mukaisesti. Palautetta kerätään säännöllisesti, jotta voidaan toteuttaa monipuolinen ja laadukas kurssivalikoima. Laajempi asiakaskysely järjestetään kolmen vuoden välein, jotta opetustarjontaa voidaan suunnata ja kehittää kysyntää vastaavaksi.

Saavutettavuus ja joustavuus ovat keskeisiä periaatteita. Kansalaisopiston kurssit ovat avoimia kaikille, ja niitä tarjotaan eri tasoissa, jotta jokainen löytää itselleen sopivan oppimispolun. Lisäksi matalan kynnyksen oppimisympäristöt mahdollistavat opiskelun omien taitojen ja osaamistason mukaisesti.

Ystävällinen ja kannustava oppimisympäristö luo perustan mielekkäälle ja innostavalle opiskelulle. Avoin vuorovaikutus on keskeisenä tavoitteena kaikessa toiminnassamme, jotta jokainen opiskelija kokee itsensä tervetulleeksi ja tasa-arvoiseksi yhteisön jäsenenä. Opetuksessa ja toiminnassa hyödynnetään asiakaskeskeistä palvelumuotoilua, eli opiskelijoiden yksilölliset toiveet otetaan huomioon kurssien ja oppimisympäristöjen suunnittelussa sekä toteutuksessa.

- **Yhdenvertaisuus ja saavutettavuus**

Kurssit ovat avoimia kaikille riippumatta taustasta, iästä, koulutustasosta ja asuinkunnasta. Kursseja tarjotaan kuitenkin myös ikäryhmittäin sekä eri lähtö- ja vaatimustason mukaisina.

- **Yhteisöllisyys ja osallisuus**

Kansalaisopisto vahvistavaa sekä paikallista että opiskelijoiden keskeistä yhteisöllisyyttä ja mahdollisuutta verkostoitumiseen.

3.3. Strategia

Kemijärven kansalaisopisto noudattaa Kemijärven kaupunkistrategiaa v. 2025-2030.

Kansalaisopiston arvot pohjautuvat kyseiseen strategiaan. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus kansalaisopistossa merkitsee sujuvaa ja turvallista arkea. Kuuntelemme toimintaamme osallistuvia luomalla monipuolista osallistamista ja vaikuttamismahdollisuuksia toimintamme sisältöön. Edistämme alueemme asukkaiden hyvinvointia kestäväällä tavalla ja olemme toimijana mukana eri ikäryhmien v. 2025 kirjatuihin hyvinvointisuunnitelmissa. Lisäksi mahdollistamme omalta osaltamme hyvän kotoutumisen ja kyliemme elinvoimaisuuden ja viihtyisyyden.

Linkki: [Kemijärven kaupunkistrategia](#)

3.4. Visio

- Kansalaisopisto on luova ja turvallinen oppimisyhteisö, joka omalta osaltaan lisää toiminta-alueen vetovoimaa ja arjen hyvinvointia.
- Opisto toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja tarjoaa laajan sekä monipuolisen kurssivalikoiman kaikenikäisille. Osaamisperusteiset kurssit tarjoavat mahdollisuuden tavoitteelliseen opiskeluun ja edistävät oppilaitosyhteistyötä.

4. Opetuksen lähtökohdat

Vapaan sivistystyön koulutus on opiskelijalle omaehtoista, vapaatavoitteista ja tutkintoon johtamatonta. Oppilaitosmuodoista suurimman muodostavat kansalais- ja työväenopistot. Vapaan sivistystyön ytimessä on vapaus: toimintaa ei ole valtiovallan suunnalta ohjattu yhtä vahvasti kuin muita koulutusmuotoja. Siksi vapaassa sivistystyössä ei ole valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita tai muita määräyksiä, joita tulisi valtakunnallisesti noudattaa. Oppilaitosten ylläpitäjät päättävät itse vapaasta sivistystyöstä annetun lain puitteissa, miten he koulutustoimintansa järjestävät ja minkä sisältöistä koulutusta tarjoavat. Tätä vapautta osaamisperusteisuus ja Koskilainsäädäntö eivät muuta.

Sitran Elinikäisen oppimisen tahtotilan mukaan eri tavoin hankittu osaaminen tulee tunnistaa ja tunnustaa riippumatta siitä, miten ja missä osaaminen on hankittu. Erityisesti opiskelu- ja työuraa rakentaville oppijoille osaamisen tunnistamisella ja tunnustamisella voi olla iso merkitys tulevaisuudessa. Tavoitteena on, että myös vapaan sivistystyön oppilaitoksissa hankittu osaaminen voidaan tunnustaa osaksi tutkinto- tai muita koulutuksia tai työelämäosaamisena.

Kemijärven kansalaisopiston kurssit kuvataan osin osaamisperusteisesti niin, että opiskelija hahmottaa helposti, mitä kurssilla on mahdollista oppia ja minkä tasoinen kurssi on. Osaamisperusteisesti kuvatuille kursseille on lisätty osaamistavoitteet, arviointikriteerit ja opintopisteet. Opettajan tehtävä on kertoa arvioinnin merkintämahdollisuudesta ja muutenkin luoda motivoiva, rohkaiseva ja opiskelua kannustava ilmapiiri.

4.1. Osaamistarpeet ja kohderyhmä

Kansalaisopistokurssit ovat kaikille avoimia, mutta suunniteltu alueelliset ja kuntalaisten tarpeet huomioiden. Kursseille voi osallistua kuka tahansa iästä, asuinpaikasta tai koulutustaustasta riippumatta. Kansalaisopistoissa järjestetään myös erityisryhmille suunnattuja kursseja. Väestörakenteen muuttuessa myös kohderyhmät muuttuvat ja syntyy uusia osaamistarpeita.

Kansalaisopiston kurssiohjelma suunnitellaan vuosittain edellisten lukuvuosien pohjalta sekä kurssilaisilta, opettajilta ja yhteiskunnallisilta vaikuttajilta tulevien toiveiden, ideoiden ja vinkkien pohjalta. Tarpeiden tunnistaminen on sekä reaktiivista nykyisten tarpeiden huomioon ottamista että proaktiivista tulevaisuuden ennakointia. Tietoa kerätään myös kyselyiden ja vertailukehittämisen avulla.

Opetustarjontaan vaikuttavat opiston ylläpitolupa ja laki vapaasta sivistystyöstä. Lisäksi kurssitarjontaan vaikuttavat opiston arvot, opetusresurssien saatavuus, opiskelijoiden ja opettajien toiveet sekä kestävä elämäntavan mukaisen toiminnan periaatteet.

Opistossa on hyväksi havaittuja ja suosittuja kursseja, jotka jatkuvat vuodesta toiseen. Joustavana toimijana opisto saa uusia kursseja järjestettyä nopealla aikataululla. Lukuvuosittainen opetustuntien kokonaismäärä rakentuu valtionosuustuntien ja -rahoituksen kautta sekä ylläpitäjän tuen pohjalta.

4.2. Oppimiskäsitykset

Opettajien opetustoimintaan ja pedagogisiin valintoihin vaikuttavat heidän käsityksensä oppimisesta ja opetuksesta. Oppimiskäsitykset pohjautuvat ihmiskäsityksiin. Opettajan työtä ohjaavia oppimiskäsityksiä ovat mm. humanistinen, konstruktivistinen, kognitiivinen, behavioristinen ja kokemuksellinen oppimiskäsitys. Oppimiskäsitykset ohjaavat opettajien opetustoiminnan suunnittelua ja toteutusta.

Kemijärven kansalaisopistossa oppiminen on elinikäistä ja yhteisöllistä. Toiminta-alueiden asukkaita kannustetaan jatkuvaan läpi elämän tapahtuvaan oppimiseen. Yhteisöllinen oppiminen arjessa mahdollistaa mm. osallistujia kiinnostavien kysymysten ja ilmiöiden tarkastelun sekä osallistujien omien kokemusten ja arjen toimintamallien hyödyntämisen. Lisäksi yhteisöllinen

oppiminen tukee osallistujien mielipiteiden kuulemista ja niiden reflektointia sekä opiskelijoiden osallistumista opetuksen, kurssin käytäntöjen ja arvioinnin suunnitteluun. Opiskelijoita kannustetaan osallistumaan opistojen toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen. Opettajan ja henkilöstön rooli on ennen kaikkea oppimisprosessin ja arjen käytäntöjen ohjaaminen eli opiskelijoiden tukeminen tiedon haussa ja käytännön toiminnassa. Opettaja on oppimista tukeva ohjaaja, joka motivoi, innostaa ja aktivoi opiskelijaa oppimaan. Sekä opettajan antama palaute että vertaispalaute muilta ryhmän jäseniltä tukevat opiskelijaa opinnoissa ja tavoitteiden saavuttamisessa. Yksilöllisten tavoitteiden huomiointi on tärkeää, mutta myös ryhmän ja kurssin yhteisiä osaamistavoitteita nostetaan esiin.

Opiston opetus tukee ihmisten kykyä kasvaa ja kehittyä koko elinikänsä ajan. Euroopan unionin määrittelemiä elinikäisen oppimisen avaintaitoja ovat viestintä äidinkielellä ja vierailta kielillä, matemaattis-luonnontieteellinen perusosaaminen, digitaaliset taidot, oppimistaidot, sosiaaliset taidot, kansalaistaidot, aloitekyky ja kulttuuritietoisuus. Elinikäinen oppiminen on jatkuvaa oppimista, mutta myös oman osaamisen, oppimistavan ja osaamistarpeiden tunnistamista. Itselle uusia taitoja oppimalla tai aikaisempia taitoja päivittämällä ja ylläpitämällä säilytetään mielekäs elämänlaatu ja osallisuus yhteiskuntaan.

Opiskelijat sitoutuvat opiskeluun, kun toiminnan tavoite on selkeästi määriteltä. Sitoutumista vahvistaa myös se, että opiskelijat voivat itse osallistua ja vaikuttaa tavoitteenasetteluun. Tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus ja kunnioitus opiskelijoiden kohtaamisessa ja myös opiskelijoiden keskinäisessä kanssakäymisessä synnyttää luottamuksellisen ilmapiirin. Avoin, turvallinen ja rento ilmapiiri edesauttaa merkittävällä tavalla oppimista.

4.3. Opetustarjonta ja opetuksen suunnittelu

Kemijärven kansalaisopisto tarjoaa monipuolisia koulutuspalveluita eri-ikäisten opiskelijoiden tarpeisiin. Tarjonnoissa on vuosittain sekä opiston perinteisiä kursseja että uusia kokeiluja. Tieto koulutustarpeista saadaan asiakaskyselyiden ja muiden palautteiden kautta. Kurssisuunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset elämäntilanteet ja mahdollisuudet osallistua kursseille. Suunnittelussa otetaan huomioon myös paikallisen kulttuuriperinnön merkitys. Kursseja tarjotaan viikoittaisina kokoontumisina, intensiivikursseina ja lyhytkursseina. Kursseja järjestetään lähi-, etä- ja hybridiopetuksena. Yksilö- ja pienryhmäopetusta on tarjolla valikoiduissa aineissa.

Kemijärven kansalaisopiston kurssisuunnittelutyön tavoitteena on mahdollisimman monipuolinen ja saavutettavissa oleva opetustarjonta. Opetusalojen tuntimääriä ja siten kurssien suunnittelua ohjaavat opiston henkilöstö- ja tilaresursseihin liittyvät tekijät, kuten opettajien ja tilojen alueellinen saatavuus. Opettajien erityisosaaminen sekä käytössä olevat välineet ja laitteet vaikuttavat kurssisuunnitteluun ja -toteutukseen. Perustelluista syistä voidaan myös käynnistää joitakin ryhmiä alle vähimmäisosallistujamäärän.

Ostopalvelukoulutusta toteutetaan muun muassa kuntien henkilöstön ja yritysten tarpeisiin. Opetustarjonnan lisäksi järjestetään näyttelyitä, näyttöksiä ja esityksiä, teemapäiviä sekä erilaisia oppimistapahtumia.

4.4. Opetuksen tunnistaminen ja tunnustaminen

Kansalaisopistoissa tapahtuva tutkintoon johtamaton opiskelu tuottaa osallistujille monipuolista osaamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut tavoitteeksi, että vapaassa sivistystyössä (ml. kansalaisopistot) hankittu osaaminen tehtäisiin paremmin näkyväksi, jotta sitä voisi hyödyntää esimerkiksi tutkintotavoitteisessa koulutuksessa tai työelämässä. **Osaamisen tunnistaminen** tarkoittaa sitä, että opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on tunnistaa opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella, joita voivat olla esimerkiksi tutkintotodistukset, työtodistukset, osaamiskartoitukset, haastattelut tai muut menetelmät. Opiskelijan jo osoittamaa osaamista, joka vastaa suoritettavassa tutkinnossa edellytettyä osaamista tai ammattitaitoa, voidaan **tunnustaa** suoraan suoritettavaan tutkintoon (sisällyttäminen). Muissa tapauksissa

arvioidaan osaamisen vastaavuutta ja ajantasaisuutta. Sitä voidaan arvioida opiskelijan toimittamista asiakirjoista ja muista selvityksistä. Apuna voi käyttää esimerkiksi haastatteluja ja portfolioita. Koulutuksen järjestäjä päättää osaamisen vastaavuuden ja ajantasaisuuden varmistamisen menettelytavoista. Aikaisemmin opittua tulee voida hyödyntää tulevaisuissa opinnoissa ja työelämässä, eikä ole tarkoituksenmukaista opiskella jo aikaisemmin opiskeltuja asioita.

Kansalaisopistossa hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen edistämiseksi Kemijärven kansalaisopistossa on otettu käyttöön osaamisperusteiset kurssikuvaukset. Se tarkoittaa opintojen kuvaamista yhtenevällä mallilla siten, että niistä saa mahdollisimman tarkan ja oikean käsityksen opiskelijan osaamisesta kurssin suorittamisen jälkeen. Osaamisperusteisessa kuvaustavassa keskitytään opiskeltavan sisällön sijasta kuvaamaan opiskelijan osaamista. Kansalaisopiston tehtävä kytkeytyy keskeisesti ihmisten monipuoliseen kehittämiseen.

Vapaassa sivistystyössä hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista edistääkseen eduskunta on säätänyt lain, joka mahdollistaa kansalaisopistoissa hankitun osaamisen viemisen kansalliseen KOSKI-tietovarantoon. KOSKI on Opetushallituksen ylläpitämä opintosuoritus- ja tutkintotietoja sisältävä valtakunnallinen tietovaranto. Opintojen tietovarantoon viemisen edellytyksenä on, että kurssi on kuvattu **osaamisperusteisesti, mitoitettu opintopisteinä ja arvioitu vähintään hyväksytty-hylätty-asteikolla**. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kullekin tietovarantoon vietävälle kurssille on määritelty **osaamistavoitteet ja arviointikriteerit**, joiden pohjalta opiskelijan osaamisen arviointi tapahtuu. Suoritustietojen merkitseminen Koski-tietovarantoon edellyttää myös, että kurssikuvaus löytyy ePerusteet-palvelusta.

4.5. Osaamisperusteisuus, osaamistavoitteet ja arviointikriteerit

Osaamisperusteisuudessa periaatteena on se, että osaamista voi hankkia monella eri tavalla ja sitä tulee voida arvioida eri yhteyksissä. Osaamisperusteisessa tavassa keskitytään opiskeltavan sisällön sijaan kuvaamaan, millaista osaamista opiskelijalle syntyy. Kurssisuunnitelma toteutetaan siten, että kurssille tehdään kurssikuvaus, jossa kerrotaan sisällöstä, tavoitteista ja opetusmenetelmistä. Samalla määritellään osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.

Kurssikuvaus kiteyttää kurssin sisällön. Siitä tulisi käydä ilmi **kenelle** kurssi on suunnattu ja **minkä tasoinen** kurssi on.

Osaamistavoitteet kertovat, **mitä kurssin päätyttyä tulisi osata**. Ne ovat lista asioita, jotka jokaisen koulutuksen hyväksytysti suorittaneen on osattava. Jokainen osaamistavoite laaditaan sellaiseen muotoon, että sen pystyy arvioimaan.

Arviointikriteerit kuvaavat kurssilla tavoiteltavan tiedon, taidon ja osaamisen tasoa. Arviointikriteerit kertovat, **miten osaaminen tulee osoittaa**. Arviointi laaditaan minimitasolle. Opiskelija on suorittanut hyväksytyn tason kun hän on saavuttanut kurssille asetetut minimitalavoitteet.

Osaamistavoitteiden ja arviointikriteereiden verbien määrittelyssä voi käyttää apuna Bloomin taksonomiaa.

Bloomin taksonomia

Osaamistavoitteet kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan osaavan koulutuksen suoritettuaan. Pyrkimyksenä on kuvata, mitä opiskelija tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään oppimisen tuloksena. Osaamistavoitteet kuvaavat tavoiteltavaa tulosta. Ne kuvataan opiskelijan toimintana ja ne tulee ilmaista selkeästi ja yksinkertaisesti. Osaamistavoitteiden täytyy olla opiskelijoiden saavutettavissa ja niiden toteutumista on kyettävä arvioimaan.

Osaamistavoitteiden laatiminen lähtee liikkeelle koulutuksen keskeisten sisältöjen määrittelystä ja listaamisesta. Koulutuksen keskeiset sisällöt ovat asioita, jotka kaikkien opintojaksolle osallistuneiden pitäisi osata kurssin käymisen jälkeen. Koulutuksen osaamistavoitteet laaditaan aina minimitasolle ja koulutuksen suorittaakseen opiskelijan on saavutettava kyseiset osaamistavoitteet.

Arviointikriteereillä kuvataan millaista osaamista hyväksytty suoritus edellyttää. Osaamisen arviointi tapahtuu vertaamalla opiskelijan osaamista arviointikriteereihin. **Osaamistavoitteet kuvaavat mitä pitää osata ja arviointikriteerit kertovat miten pitää osata.**

5. Opetuksen toteutus

Kemijärven kansalaisopiston tavoitteena on laaja, monipuolinen ja korkeatasoinen opetustarjonta. Kursseja tarjotaan alkeis- ja perustason sekä erityistaitokursseina. Opintokokonaisuuksien toteutus vaihtelee runsaasti kurssien sisällöistä ja tavoitteista sekä opettajien saatavuudesta riippuen. Opetuksessa voidaan hyödyntää erilaisia opetusmenetelmiä ja oppimisympäristöjä, jotka tukevat eri tavoin opiskelijoiden oppimista.

5.1. Oppimisympäristöt

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan laajasti erilaisia oppimiseen liittyviä fyysisiä ja virtuaalisia ympäristöjä sekä sosiaalisten suhteiden ja psyykkisten tekijöiden kokonaisuutta, joiden puitteissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristöihin kuuluvat myös opetusvälineet ja oppimateriaalit. Opetusta järjestetään mahdollisimman hyvin toimintaan soveltuvissa tiloissa, joissa on otettu huomioon saavutettavuus, esteettömyys, kestävä elämäntapa, opetettavien kurssien tarpeet sekä viihtyisyys- ja työturvallisuuskohdat.

Opetusta toteutetaan lähiopetuksena sekä tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen mm. etäkursseina ja monimuoto-opetuksena. Etäopetusvälineiden ja sähköisten alustojen avulla monipuolinen ryhmäopetus ja vuorovaikutus opettajan ja opiskelijoiden välillä mahdollistuvat joustavasti. Opiskelijaa ohjataan hyödyntämään digivälineitä omassa opinnoissaan.

Kemijärven kansalaisopistolla on sosiaalisia oppimisympäristöjä, jotka ovat myönteisiä, ilmapiiriltään avoimia, turvallisia ja oppimista ja opetustyötä tukevia. Ne rohkaisevat opiskelijaa ja antavat hänelle mahdollisuuden työskennellä itsenäisesti sekä ryhmässä. Fyysisinä oppimisympäristöinä pyritään hyödyntämään ensisijaisesti opistojen omia tiloja, kaupungin, kuntien ja yhdistysten hallinnoimia tiloja ja lähiluontoa. Virtuaalisina oppimisympäristöinä opistolla on käytössä esimerkiksi Microsoft Teams ja Zoom.

Asianmukaiset tekniset laitteet monipuolistavat oppimisympäristöä ja mahdollistavat uusia opetusmenetelmiä. Sähköisiä oppimisympäristöjä ja sovelluksia voi hyödyntää opetuksen eriyttämisessä ja elävöittämisessä. Ne tukevat opiskelijoiden aktiivisuutta, sosiaalista vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä. Sähköisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen on tärkeä mahdollisuus, mutta ei itsetarkoitus.

Pyrkimys aitoon ja moniaistiseen kokemukseen oppimistapahtumassa on laajentanut oppimisympäristöjä luokkatilojen ulkopuolelle. Monipuoliset autenttiset oppimisympäristöt laajentavat kurssitarjontaa.

5.2. Opetusmenetelmät

Opetuksen toteuttamis- ja työtavaksi valitaan kurssiin sopiva ja opiskelijan oppimista edistävä opetusmenetelmä. Erilaisilla opetusmenetelmillä opettaja organisoii, aktivoi ja motivoi opetusta. Opistoissa suositetaan monipuolisten opetusmenetelmien käyttöä oppimisen edistämiseksi. Käytettyjä opetusmenetelmiä ovat mm. tekemällä oppiminen, havainnollistaminen, ryhmätyöt, keskusteleva opetus, työpajat ja luennot. Hyvä opetusmenetelmä lisää oppijan motivaatiota ja antaa sekä opettajalle että oppijalle mahdollisuuden vastavuoroiseen palautteeseen.

Opetusmenetelmien valintaan vaikuttavat kurssilaisten ikä, taso, oppimiskokemukset ja -tottumukset, motivaatio ja elämäntilanne. Ryhmien heterogeenisyys edellyttää opettajilta erilaisten pedagogisten ratkaisujen vaihtelevaa käyttöä. Opetus toteutetaan opettajan pedagogisilla ratkaisuilla ja yhdessä opiskelijoiden kanssa sovitulla menetelmällä. Lisäksi opettajan opetustapa, valmiudet, kokeilunhalu ja kokemus erilaisista opetusmenetelmistä ohjaavat opetuksen toteuttamista. Käytettävien opetusmenetelmien valintaan vaikuttavat lisäksi opetettava aine, kurssin sisältö ja tavoitteet. Opetusmenetelmien vaihtelevuus ja tarkoituksenmukaisuus riippuu myös fyysisestä opetustilasta, ryhmän koosta ja ajasta.

Opiskelijoita kannustetaan itseohjautuvaan oppimiseen, oma-aloitteisuuteen, joustavuuteen ja vastuullisuuteen omasta opiskelusta ja oppimisesta. Itseohjautuva oppija ei työskentele yksin, vaan oppimista tapahtuu koko ajan sekä vuorovaikutuksessa muiden kurssilaisten että opettajan kanssa.

Turvallinen, hyväksyvä ja luottamuksellinen oppimisympäristö on oppimisen edellytys ja tärkeää, jotta yhteisöllinen oppiminen toteutuu. Opiskelijoiden on voitava turvallisesti jakaa ajatuksiaan ja tulla kuulluksi. Tavoitteena on, että opiskelijat ymmärtävät toistensa näkökantoja ja hyväksyvät erilaisuutta.

6. Osaamisen osoittaminen ja arviointi

Kansalaisopistojen opetus ei ole tutkintotavoitteista, eikä kursseja lähtökohtaisesti arvioida numeroin tai arvosanoin. Kemijärven kansalaisopistossa opiskelijalla on kuitenkin mahdollisuus halutessaan osoittaa osaamisensa ja saada arviointi joistakin (erikseen mainituista) osaamisperusteisesti kuvatuista ja opintopisteytetyistä kursseista. **Arviointi tapahtuu hyväksyty–hylätty asteikolla.** Koulutuksen hyväksytysti suorittaakseen opiskelijalta vaaditaan osaamistavoitteiden saavuttamista. Osaamistavoitteet kirjoitetaan siten, että saavutettu osaaminen pystytään arvioimaan, testaamaan tai mittaamaan. Osaamisen arvioinnin päämääränä on arvioida, miten opiskelija osaa. Osaamisperusteinen arviointi on kriteeriperusteista eli opiskelijan osaamista verrataan osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Arvioinnin tarkoituksena on tukea osaamistavoitteiden saavuttamista sekä opiskelijan osaamisen tunnustamista jatkokoulutuksessa ja työelämässä, ja tehdä kansalaisopistossa hankittua osaamista paremmin näkyväksi.

Opiskelija näyttää osaamisensa opettajalle etukäteen sovitulla tavalla. Opiskelija osoittaa, kuinka hyvin hän on saavuttanut kyseessä olevan koulutuksen osaamistavoitteet. Osaamisen osoittaminen voi muodostua opiskelijan tuotoksesta tai toiminnasta. Opiskelijalle voidaan antaa mahdollisuus vaikuttaa yksilölliseen osaamisen osoittamisen tapaan, kun siitä sovitaan arvioijan kanssa etukäteen ja valittu tapa mahdollistaa osaamisen arvioinnin.

Osaamisen osoittamisen tavan valintaa ohjaavat koulutuksen osaamistavoitteet ja arviointikriteerit. Joissain tilanteissa on perusteltua käyttää useampaa osaamisen osoittamisen tapaa. Erilaisia osaamisen osoittamisen tapoja ovat esimerkiksi suullinen esitys, henkilökohtainen tai ryhmäkeskustelu, osaamisen "näyttö" autenttisessa tilanteessa tai arvioijan laatimat tehtävät ja testit. Opiskelija voi tuoda osaamistaan näkyväksi hyödyntämällä eri menetelmiä esimerkiksi kirjallisia dokumentteja, kehittytyön tuotoksia ja valmiita tuotteita. Osaamisen osoittamista voi lisäksi täydentää dokumenteilla aiemmin hankitusta osaamisesta kuten pätevyys- tai kurssitodistuksilla tai osaamismerkillä.

Arvioinnin tehtävä on tukea opiskelijan oppimista. Luonteeltaan arviointi on oppimiseen kannustavaa, monipuolista, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävä. Arviointi toimii myös opettajan työvälineenä, jonka avulla opintoryhmän, yksittäisen opiskelijan sekä myös opettajan itsensä oppimista voidaan kehittää. Arvioinnin avulla opettaja saa tietoja ja havaintoja opiskelijan taidoista yksilöllisenä oppijana.

Autenttinen arviointi on luonnollisissa ja käytännön tilanteissa tapahtuvaa arviointia, johon liittyy vahvasti myös opiskelijan itsearviointi. Autenttisen arvioinnin synonyyminä käytetäänkin opiskelijälähtöistä arviointia. Autenttisessa arvioinnissa opiskelijan osaamista arvioidaan siis oikeissa, käytännön tilanteissa.

Arviointikeskustelu on vuorovaikutteinen osaamisen osoittamisen tapa. Se soveltuu hyvin osaamisen osoittamisen täydentämiseen. Opiskelija voi tuoda osaamistaan esiin esimerkiksi suullisella esityksellä, tuotosten esittelyllä tai arvioijan esittämien kysymysten avulla. Arviointikeskustelu voi parhaimmillaan helpottaa opiskelijan kokemaa jännitystä ja lieventää arviointiin liittyvää valtasuhdetta. Vuorovaikutteinen arviointi voi lisätä erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ja opettajan välistä luottamusta arvioinnin aikana.

Itsearviointissa opiskelija arvioi itse oman osaamisensa tasoa ja pohtii, miten hyvin on omasta mielestään saavuttanut osaamistavoitteet. Itsearviointi tuo näkyväksi yksilön persoonallista kasvua ja kehittymistä. Opiskelijan itsearviointi voidaan sisällyttää arviointikeskusteluun. Itsearviointi ei kehity ilman perehdytystä, siihen kannustamista ja harjoittelua. Sen toteutumisen edellytyksenä on, että opiskelijalla itsellään on käsitys kyseessä olevan koulutuksen sisällöstä ja osaamistavoitteista sekä hän pystyy vertaamaan osaamisensa tasoa arviointikriteereihin.

Vertaisarviointissa opiskelijat pääsevät osalliseksi arviointiprosessiin. Opiskelijat arvioivat vertaistensa tuotoksia, osaamisen tasoa tai pohtivat asian merkitystä omalta kannaltaan. Vertaisarviointin avulla opiskelijat saavat monipuolista palautetta osaamisestaan ja samalla jokaisella on mahdollisuus pohtia kriittisesti omia tietojaan ja taitojaan. Opiskelijoiden aktiivisuuden

myötä oppimisen laatu voi myös parantua. Vertaisarvioinnin aikana opiskelijat arvioivat toistensa tai vähintään yhden kanssaopiskelijan suorituksia ja samalla perehtyvät koulutuksen osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Vertaisarviointi voi mahdollistaa monipuolisen palautteen antamisen yksittäiselle opiskelijalle.

6.1. Opiskelijan oikeudet

Toteutettaessa osaamisen arviointia hyvällä ja selkeällä arviointiprosessilla sekä toimijoiden ajantasaisella osaamisella myös opiskelijoiden oikeudet toteutuvat. Toimintatavat ja ohjeet opiskelijan oikeuksien varmistamiseksi on hyvä suunnitella etukäteen. Niistä on myös tiedotettava opiskelijoille.

Mikäli tehdystä osaamisen arvioinnista seuraa opiskelijalle epäselvyyttä tai tunnetta epätasa-arvoisesta kohtelusta, oppilaitoksen vastuullisten toimijoiden tulee olla valmiita tarkistamaan tehtyjä arviointeja sekä pystyä perustelemaan esimerkiksi hylätty arvosana.

Opiskelijalle tulee perustella ja kertoa osaamiseen liittyvät puutteet. Opiskelijalla on oikeus pyytää perustelu arvioinnista. Opiskelija voi pyytää rehtorilta arvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, edelleen aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

6.2. Opintojen laajuus ja rakenne

Kurssin vieminen ePerusteet-palveluun ja suoritustietojen vienti kansalliseen KOSKI-tietovarantoon edellyttää kurssin mitoittamista opintopisteinä. Yksi opintopiste vastaa noin 27 tunnin työpanosta, mutta vaatimustaso k.o. työpanoksessa saattaa vaihdella suurestikin riippuen opiskelijan valmiuksista ja aikaisemmasta osaamisesta. Arviointien yhteydessä kirjataan myös opintojen laajuus. On huomattava, että opintopisteet eivät kerro oppimisen tasosta. Opintopisteet mittaavat siis opiskelijan työn määrää, mutta eivät sen laatua. Kurssi voi rakentua lähi- ja etäopetuksen lisäksi myös itsenäisestä työskentelystä. Kemijärven kansalaisopistossa kurssit ovat 0,5 opintopisteen tarkkuudella. Opintopisteyttämien helpottaa kansalaisopisto-opintojen hyväksilukua esimerkiksi jatko-opinnoissa.

Opiskelijan työmäärän määrittämiseen on olemassa laskureita, joista yksi löytyy esimerkiksi Helsingin yliopiston verkkosivuilta:

[OPINTOPISTELASKURI21102021-4.xlsx \(live.com\)](#)

sekä toinen Opintokeskuksen verkkosivuilla:

[Opintokeskusten mitoituslaskuri.xlsx \(live.com\)](#)

6.3. Opiskelijan suostumus ja arvioinnin dokumentointi

Koulutuksen suoritustiedot tallennetaan Koski-tietovarantoon. Vapaatavoitteisten koulutusten osalta tietojen tallentamisen edellytyksenä on, että opiskelija suostuu tietojen tallentamiseen. Opiskelija antaa suostumuksensa tiedot tallentavalle oppilaitoksen ylläpitäjälle koulutuksen alkaessa. Suostumusta annettaessa opiskelijan henkilöllisyys tulee tarkistaa henkilöllisyystodistuksen avulla. Mikäli opiskelija on alaikäinen suostumuksen antaa opiskelijan huoltaja. Suostumuksesta tulee käydä ilmi, että se on annettu vapaaehtoisesti (ilman painostusta tms.) ja nimenomaisesti (eli tarkasti tietylle kurssille) tietyn koulutuksen tietojen tallentamiseen. Oppilaitos säilyttää opiskelijan suostumuksen toistaiseksi. Opiskelijalla on oikeus perua suostumuksensa milloin tahansa.

Arvioinneista annetut arvosanat kirjataan ja tallennetaan seuraavin tiedoin: 1) koulutuksen nimi ja koulutuksen laajuus opintopisteinä, 2) koulutuksen päättymispäivä sekä osaamisen arviointi. Osaamisen arvioinnista syntyvää aineistoa ovat esimerkiksi arvioinnin kirjaamiseen käytetyt asiakirjat sekä osaamisen osoittamisen kirjalliset tai digitaaliset tuotokset tai esitykset. Oppilaitos voi päättää näiden aineistojen mahdollisesta säilyttämisestä. Opiskelija voi myös pyytää paperisen todistusasiakirjan opintosuorituksistaan, vaikka hän on antanut suostumuksen suoritustietojensa tallentamista tietovarantoon. Lisäksi kurssille osallistumisesta on jatkossakin mahdollista pyytää osallistumistodistus, johon ei tule arviointia.

7. Ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat

Kemijärven kansalaisopisto tarjoaa monipuolisesti opetusta erilaisissa taito-, taide- ja kieliopinnoissa. Opintoalat muodostuvat oppiaineesta tai useammasta saman aihealueen oppiaineista. Kunkin opintoalan tuntimäärät vaihtelevat vuosittain toimialueen strategisten linjausten, opiston tavoitteiden ja osallistujien osaamistarpeiden mukaan. Tässä luvussa esitellään opiston tämänhetkiset ainealakohtaiset toteutussuunnitelmat kursseista, joista voi saada osaamisperusteisen arvioinnin.

7.1. Musiikki

Kemijärven kansalaisopiston musiikin kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kursseilla opiskelijan on mahdollista saada yksilöopetusta tai osallistua ryhmässä tapahtuvaan opetukseen.

Kemijärven kansalaisopiston musiikkiopintojen tarkoituksena on tarjota tilaisuus eri musiikin muotojen oppimiseen. Kurssitarjonta sisältää esim. kuorolaulua, orkesterimusisointia ja eri instrumenttien yksilöopetusta.

7.1.1. Kitaransoitto, yksilöopetus, 0,5 op

Tervetuloa kitaransoiton alkeiskurssille! Opi klassisen kitaran perusteet ja hallitse sorminäppäilytekniikka. Keskitymme soitujen rakenteisiin ja käyttöön, jotta voit luoda vapaata säestystä ja tuoda musiikkia elämääsi.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suorituserintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Osaamistavoitteina on riittävä nuotinlukutaito ja soitujen tuntemus, sekä soittamiseen tarvittava perustekniikka melodiasoittoon, säestykseen ja helppoihin sooloteoksiin.

- klassisen kitaransoiton perusteet
- sorminäppäilytekniikan perusteet

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- määrittelee klassisen kitaransoiton perusteet
- käyttää sorminäppäilytekniikkaa

7.1.2. Pianonsoitto, yksilöopetus, 1 op

Tule pianonsoiton ihmeelliseen ja rentouttavaan maailmaan! Pianonsoiton kurssi on tarkoitettu kaikenikäisille soittajille, jotka haluavat oppia soittamaan pianoa. Tavoitteena on soittamisen ilo

yhdistettynä tavoitteelliseen ja yksilölliseen oppimiseen, oletpa aloittaja tai jo alkeista pidemmälle ehtinyt soittaja. Kurssi toteutetaan yksilöopetuksena 30min/ oppitunti.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- nimetä koskettimet oikeilla sävelten nimillä
- soittaa nuoteista kappaleita molemmilla käsillään

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- nimeää koskettimet oikeilla sävelten nimillä
- soittaa nuoteista kappaleita molemmilla käsillään

7.2. Kuvataiteet

Kemijärven kansalaisopiston kuvataiteen kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kursseilla opiskelijan on mahdollista oppia kuvataidetta laaja-alaisesti alkeista erityistekniikoihin.

Kuvataidekursseilla opiskelija oppii ilmaisemaan ajatuksiaan, mielikuviaan ja havaintojaan käyttäen eri tekniikoita ja niiden yhdistelmiä niin, että hänelle syntyy innostunut ja henkilökohtainen suhde kuvataiteeseen. Kuvataideopinnot ohjaavat opiskelijaa tavoitteelliseen itseilmaisuun kehittäen myös esteettisiä, ekologisista ja eettisistä arvoja sekä ymmärrystä taiteen merkityksestä yksilölle ja yhteisölle.

Kemijärven kansalaisopistossa on tarjolla kursseja kuvataiteen eri osa-alueilta, kuten öljyväri-, ikoni- ja akvarellimaalauksesta sekä piirustuksesta (esim. lyijykynällä, hiilellä tai liiduilla), keramiikasta tai taidegrafiikasta. Kurssin teemasta ja kestosta riippuen kuvataiteen kursseilla opiskelija oppii esim. värioppia, sommittelua ja taidehistoriaa oman työskentelyn ja opettajan valitsemien aiheiden avulla. Kurssista riippuen opiskelijan on mahdollista perehtyä myös esimerkiksi valokuvaukseen, mediataiteeseen, muotoiluun tai vaikkapa installaatioihin.

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit vaihtelevat laajuudeltaan lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Kurssi voi olla laaja, moni-ilmaisullinen kokonaisuus tai lyhyt, yhteen tekniikkaan tai työskentelyvälineeseen tutustuttava kurssi.

7.2.1. Maalaus, 2 op

Kurssilla on mahdollisuus maalata erilaisilla tekniikoilla ilman aiempaa kokemusta. Aihe oman valinnan mukaan tai yhteisistä asetelmista. Omat välineet ja materiaalit mukaan. Kurssin aikana käydään läpi sommittelua sekä perspektiivi- ja värioppia.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tunnistaa eri materiaaleja, siveltimiä ja pohjia
- osaa maalausnesteiden käytön
- toteuttaa maalauksen sommittelusta lopulliseen kuvaan
- värien hallinnan, sivellintekniikan ja kokonaisuuden luomisen

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- nimeää eri materiaalit, siveltimet ja pohjat
- näyttää maalausnesteiden, värien ja siveltimien oikeaoppisen käytön
- sommittelee ja maalaa suunnittelemansa kuvan

7.2.2. Ikonimaalaus, 2 op

Tule maalaamaan oma enkeli- tai henkilöikoni. Aloittelijakin onnistuu, vaikka et olisi maalannut kouluaikojen jälkeen.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettyä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- munatempatekniikan perusteet
- kuvan toteutuksen perinteisin menetelmin
- ikonin valmistuksen piirustuksen suunnittelusta loppulakkaukseen

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla. Opiskelija

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- kuvailee perinteisen ikoninmaalauksen menetelmät
- suunnittelee ja valmistaa ikonin munatempatekniikalla

7.3. Muotoilu, kädentaidot

Kemijärven kansalaisopiston muotoilun ja kädentaidon kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kurseilla opiskelijan on mahdollista oppia muotoilua ja kädentaitoja laaja-alaisesti alkeista erityistekniikoihin.

Muotoilu- ja kädentaitokurssien tavoitteena on antaa tietoa ja taitoa käsityön ja askartelun eri osa-alueista. Kurseilla innostetaan ja kannustetaan opiskelijoita kokeilemaan ja löytämään omia luovia ratkaisuja omassa tekemisessään. Opetus ottaa huomioon oppilaiden yksilölliset erot, tarpeet ja taitotasot sekä tukee oppilaan kädentaitojen kehittymistä hänen omista lähtökohdistaan.

7.3.1. Ompelu, 2 op

Onko kaapissasi käyttämättömiä vaatteita tai kankaita, joista voisi tehdä jotain? Tule mukaan avoimin mielin. Kurssi on tarkoitettu niin kokeneille kuin kokemattomillekin ompelijoille. Kurssilla korjataan ja "tuunataan" vanhoja vaatteita sekä suunnitellaan ja valmistetaan uusia tuotteita.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- valita oikean materiaalin valmistettavaan tuotteeseen
- ottaa tarvittavat mitat valmiskaavojen jäljentämistä varten
- valita oikean kaavakoon ja tietää kaavamerkintöjen tarkoituksen
- asetella kaavat kaavamerkintöjen mukaan kankaalle ja huomioida tarvittavat saumanvarat
- käyttää lukkotietokonetta, ompelukonetta, saumuria ja peitetikkikonetta ohjatusti
- käyttää tukikankaita ja hallitsee tuotteen viimeistelyn

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla. Opiskelija

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- valitsee materiaalin käyttötarkoituksen mukaan
- valitsee mitattavat kohdat tuotteen mukaan sekä kaavakoon mittojen mukaan
- nimeää kaavamerkit
- käyttää koneita oikeaoppisesti ja turvallisesti
- valitsee ja käyttää tukikankaan oikeaan paikkaan
- viimeistelee tuotteen

7.3.2. Kansallispukukurssi, 2 op

Tämä kurssi on suunniteltu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita kansallispukujen ompelusta. Kansallispukujen suosio kasvaa jatkuvasti, joten nyt on tilaisuus valmistaa uutta tai päivittää

vanhaa pukuasi. Kurssilla opit valmistamaan uusia osia pukuusi, korjaamaan vanhoja osia tai jopa luomaan uutta vanhasta puvusta.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- valmistaa uusia osia kansallispukuun
- korjata kansallispuvun vanhoja osia
- luoda uutta vanhasta kansallispuvusta

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- valmistaa uusia osia kansallispukuun tai
- korjaa kansallispuvun vanhoja osia tai
- luo uutta vanhasta kansallispuvusta

7.3.3. Islantilaisia- ja kesäneuleita, 2 op

Tule neulojen rönkyilevään maailmaan! Kurssi jakaantuu kahteen osaan. Syyskurssilla opetellaan neulomaan eri malleista kirjoneulepuseroita sekä asusteita. Tavoitteena on valmistaa ainakin yksi kirjoneule.

Keväällä siirrytään kesäisempiin neuleisiin. Opetellaan mm. pitsi- palmikko- ym. neulekuvioita ja valmistetaan keveitä neuleita.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- hankkia tarvittavat materiaalit ja välineet
- lukea neuleohjeita
- neulaa yksiväristä- sekä kirjoneuletta
- viimeistellä neuleen
- tehdä hyvää työnjälkeä ja neule on sopivan kokoinen

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty- hylätty- asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- osaa hankkia tarvittavat materiaalit ja välineet
- osaa lukea neuleohjeita
- osaa neuloa yksiväristä- sekä kirjoneuletta
- osaa viimeistellä neuleen
- osaa tehdä hyvää työnjälkeä ja neule on sopivan kokoinen

7.3.4. Puutyö, 3 op

Kurssilla tehdään vapaavalintaisia puutöitä, tutustutaan puuntyöstökoneisiin ja opetellaan niiden turvallista käyttöä. Opitaan erilaisia pintakäsittelytapoja. Harjoitustyöt valitaan opiskelijoiden taitotason mukaan. Kurssilla voi myös entisöidä pienehköjä huonekaluja; tuoleja, pöytiä ym.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- käyttää käsityökaluja työturvallisesti
- valita oikeat työkalut ja tunnistaa ne
- sisäistää työstökoneiden turvallisuusohjeet ja hallitsee koneiden käytön soveltuvin osin
- tunnistaa ja valitsee puulajit harjoitustöihin

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla. Opiskelija

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- käyttää käsityökaluja turvallisesti
- valitsee oikeat työkalut ja nimeää ne
- luettelee työstökoneiden turvallisuusohjeet ja käyttää koneita soveltuvin osin
- luokittelee eri puulajit
- valitsee sopivan puulajin harjoitustyöhön
- valmistaa puutyön

7.3.5. Puutyöt, perustaitokurssi, 3 op

Kurssilla opiskellaan puutöiden perustietoja ja -taitoja. Opitaan turvalliset työtavat sekä käsityökalujen ja puuntyöstökoneiden käyttöä. Tehdään vapaavalintaisia, oman osaamistason mukaisia puutöitä omakustanteisista materiaaleista. Kurssi soveltuu myös vasta-alkajille.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- käsityökalujen turvallisen käytön
- tunnistaa ja valita työhön soveltuvat työkalut
- käyttää puuntyöstökoneita sekä erilaisia pintakäsittelyaineita ohjatusti
- noudattaa itsenäisesti työturvallisuusohjeita
- tunnistaa ja osaa valita parhaiten soveltuvat puulajit harjoitustöihin

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla. Opiskelija

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- käyttää turvallisesti käsityökaluja
- nimeää ja valitsee työhönsä käytettävät työkalut
- käyttää puuntyöstökoneita sekä erilaisia pintakäsittelyaineita ohjatusti
- luettelee työturvallisuusohjeet ja noudattaa niitä
- nimeää eri puulajia ja valitsee harjoitustöihin parhaiten soveltuvat puulajit

7.3.6. Huonekalujen korjaus ja entisöinti, 3 op

Kurssilla kunnostetaan ja entisöidään vanhoja huonekaluja. Poistetaan niistä entinen pintakäsittely ja hiotaan pinnat uudelleen. Korjataan tai uusitaan vialliset osat ja tehdään uusi pintakäsittely.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Opiskelija osaa

Opiskelija osaa

- huonekalujen entisöinnin pääperiaatteet
- siklin ja kaavintaraudan käyttötavat
- huonekalun purkamisen hallitusti
- puupintojen hiontatavan
- pintakäsittelyn soveltuvien osien

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla. Opiskelija

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- kuvailee huonekalujen entisöinnin pääperiaatteet
- käyttää sikliä ja kaavintarautaa
- purkaa huonekalun hallitusti
- kertoo ja näyttää puupinnanhiomtatavan
- kertoo ja näyttää pintakäsittelyn soveltuvin osin

7.3.7. Puutyö ja huonekalujen entisöinti, 3 op

Kurssilla perehdytään käsityökalujen ja puuntyöstökoneiden työturvalliseen käyttöön ja eri puumateriaalien valintaan. Kurssilla oppilas toteuttaa haaveensa ja valmistaa valitsemansa esineen. Myös huonekalujen entisöintiä: korjaus, hionnat ja pintakäsittely.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- entisöintityökalujen työturvallisen käytön
- tunnistaa ja valita entisöintikohteen vaatimat työkalut
- käyttää puuntyöstökoneita ohjatusti ja osin itsenäisesti työturvallisuusohjeita noudattaen
- valita parhaiten soveltuvat entisöintitavat harjoitustöihin

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty- hylätty- asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- hallitsee entisöintityökalujen työturvallisen käytön
- tunnistaa ja valitsee entisöintikohteen vaatimat työkalut
- käyttää puuntyöstökoneita ohjatusti ja osin itsenäisesti työturvallisuusohjeita noudattaen
- valitsee parhaiten soveltuvat entisöintitavat harjoitustöihin

7.3.8. Puu- ja metallityöt, 3 op

Puutyön ja metallityön yhdistetty kurssi. Tehdään omavalintaisia puu- ja metallitöitä. Perehdytään puu- ja metallintyöstökoneiden käyttöön sekä sähkö- ja kaasuhitsauslaitteisiin ja niiden turvalliseen käyttöön.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- puun- ja metallintyöstöön käytettävien työkalujen työturvallisen käytön
- tunnistaa ja valita työn vaatimat työkalut
- käyttää työstökoneita ohjatusti ja osin itsenäisesti työturvallisuusohjeita noudattaen
- tehdä harjoitustöiden vaatimat aineliitostekniikat

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty - asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- hallitsee puun- ja metallintyöstöön käytettävien työkalujen työturvallisen käytön
- valitsee oikeat työkalut
- käyttää työstökoneita ohjatusti ja osin itsenäisesti työturvallisuusohjeita noudattaen
- osaa harjoitustöiden vaatimat aineliitostekniikat

7.4. Kielet

Kansalaisopistojen kielikurssit ovat avoimia kaikille taustasta riippumatta. Kansalaisopistoissa voi opiskella kieliä alkeista alkaen tai syventää ja ylläpitää jo hankittua vieraan kielen taitoa.

Kieltenopetuksen tavoitteena on käytännön kielitaito. Taustalla on ajatus kielenkäyttäjistä sosiaalisena toimijana, jonka tavoitteena on toimia erilaisissa tilanteissa jonkin tavoitteen saavuttamiseksi.

Tavoitteena on myös opiskelijan opiskelutaitojen kehittäminen, omien vahvuuksien löytäminen sekä ohjaaminen omaehtoiseen opiskeluun.

Kansalaisopistojen kielikurssit vaihtelevat laajuudeltaan lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Myös niiden painotukset vaihtelevat. Tyypillisesti kursseilla painotetaan suullista tuottamista ja puhutun kielen ymmärtämistä sekä kohdekielen maiden kulttuureihin perehdyttämistä.

Opiskelijoita kannustetaan tavoitteelliseen kielenopiskeluun tarjoamalla tasolta toiselle eteneviä kursseja.

Kansalaisopiston kielikurssit sijoittuvat kielitaidon eurooppalaisen viitekehyksen taitotasolle (CEFR = Common European Framework, A1-C2). Taitotasot ohjaavat opiskelijaa oikean kurssin valinnassa. Eurooppalainen kielitaidon viitekehys on ohjeistus, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja helpottaa saavutetun kielitaidon kuvailemista ja määrittelemistä.

A1 - Perustaso: Alkeet, suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa

A2 - Perustaso: Selviytyminen esim. tyypillisissä matkailutilanteissa

B1 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. arkielämän tilanteissa

B2 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. työelämässä

C1 - Taitava kielenkäyttäjä: Selviytyminen monissa vaativissa kielenkäyttötilanteissa

C2 - Taitava kielenkäyttäjä: Virheetön, täsmällinen ja sopiva kielenkäyttö vaativissa tilanteissa

7.4.1. Suomen kielen alkeet, 1 op

Suomen kielen alkeet -kurssilla opiskellaan suomen kielen keskeisiä perusrakenteita. Kurssille voivat osallistua vasta-alkajat sekä jo suomen kieltä jonkin verran osaavat.

Kurssilla harjoitellaan suomen kielen keskeisiä perusrakenteita. Rakenteet: verbityypit ja verbien aikamuodot, kysymys- ja kieltolauseet, sijamuodot ja nominien ja verbien astevaihtelu. Kurssin aikana opitaan suppea suomen kielen perussanasto ja sanonnat. Lisäksi opitaan kirjoittamaan yksinkertaisia päälauseita. Kurssilla rohkaistaan viestimään suullisesti arkipäivän aiheista.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- osaa käyttää/ tunnistaa suomen kielen perusrakenteita: verbityypit, aikamuodot, kysymys- ja kieltolauseet, sijamuodot ja nominien ja verbien astevaihtelut
- osaa kirjoittaa yksinkertaisia päälauseita, suomen kielen perussanastoa/sanontoja ja viestiä suullisesti arkipäivän tilanteissa

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla. Opiskelija

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- käyttää eri verbimuotoja ja niiden aikamuotoja
- muodostaa kysymys- ja kieltolauseita
- luettelee verbin sijamuodot
- kuvailee nominien ja verbien astevaihtelut
- kirjoittaa yksinkertaisia päälauseita ja suomen kielen perussanoja/sanastoa
- viestii suullisesti arkipäivän tilanteissa

7.4.2. Espanjan alkeisjatko, 2 op

Espanjan alkeisjatko -kurssi on tarkoitettu kaikenikäisille, jotka osaavat jo jonkin verran espanjaa ja haluavat kerrata oppimaansa sekä syventää kielitaitoaan. Kurssilla käytetään äskettäin uudistettua oppikirjaa, joka sijoittuu eurooppalaisen viitekehyksen taitotasolle A2.

Kirjassa vuokrataan asunto, matkustetaan Peruun ja aloitetaan uudessa työssä. Keskeisiä aiheita ovat myös asuminen ja kotiaskareet, matkakokemukset ja Suomesta kertominen, opiskelu ja työelämä. Mukana on kulttuuritietoa niin Espanjasta kuin Latinalaisesta Amerikasta ja höydyllisiä matkailuun liittyviä tilanteita. Opitaan ilmaisemaan mielipiteitä ja tekemään ehdotuksia, kertomaan, mitä joku on juuri tekemässä sekä kuvailemaan menneitä tapahtumia. Harjoituksia on runsaasti, erityisesti suullisia pariharjoituksia ja kuuntelutehtäviä.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettäessä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Tavoitteiden kuvaus

Kurssin suoritettuaan opiskelija osaa kertoa asumisesta, kotiaskareista ja Suomesta. Hän osaa kertoa, mitä hän on parhaillaan tekemässä, mitä on tapahtunut, kertoa matkakokemuksistaan, ilmaista mielipiteensä ja tehdä ehdotuksia.

Opiskelija osaa

- osoittaa asioiden sijainnin
- kertoa mitä on parhaillaan tekemässä
- kertoa mitä on tapahtunut
- asioida matkatoimistossa, ostaa matkalippuja ja keskustella matkakohteesta
- kertoa asumisesta, kotiaskareista, matkakokemuksistaan ja Suomesta
- ilmaista mielipiteensä ja tehdä ehdotuksia

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Kurssilla on mahdollista saada pyydettyä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- kertoo kodistaan ja asumisesta
- kertoo asioiden sijainnin
- kertoo mitä on parhaillaan tekemässä
- kertoo mitä on tapahtunut
- asioi matkatoimistossa, ostaa matkalippuja ja keskustele matkakohteesta
- kertoo asumisesta, kotiaskareista, matkakokemuksistaan ja Suomesta
- ilmaisee mielipiteensä ja tekee ehdotuksia

7.4.3. Espanjan jatkokurssi edistyneille, 2 op

Espanjan jatko -kurssi on tarkoitettu kaikenikäisille, jotka hallitsevat espanjan alkeet ja haluavat kerrata oppimaansa sekä syventää kielitaitoaan. Kurssilla käytämme ¡Fantástico! 4 -oppikirjaa, joka on osa neliosaisesta kirjasarjasta. Tämä sarja kattaa koko eurooppalaisen viitekehyksen asteikon A1:stä C2:een, joten oppimateriaali tukee opiskelijan kehittymistä kielitaidossa monipuolisesti ja tehokkaasti.

Kurssin suorittuaan opiskelija osaa asioida sujuvasti muun muassa bussiasemalla, verotoimistossa, sähkömiehen ja optikon kanssa, sekä kampaamossa tai parturissa. Lisäksi opiskelija pystyy ilmaisemaan mielipiteensä ajankohtaisista asioista ja keskustelemaan mediasta.

Kurssilta on mahdollista saada pyydettyä suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- selostaa lukemansa uutisen
- ottaa kantaa uutisaiheisiin

- asioida bussiasemalla ja verotoimistossa sekä sähkömiehen, optikon, kampaajan/parturin kanssa
- ilmaista mielipiteensä ajankohtaisista asioista ja puhua mediasta

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla. Opiskelija

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- esittelee lukemansa uutisen
- kertoo mielipiteensä ja ottaa kantaa uutisiin
- asioi bussiasemalla ja verotoimistossa sekä sähkömiehen, optikon, kampaajan/parturin kanssa
- ilmaisee mielipiteensä ajankohtaisista asioista ja puhuu mediasta

7.5. Liikunta

7.5.1. Lavis, 1 op

Lavis on suomalainen ryhmäliikuntakonsepti, joka perustuu lavatanssiaskelien ja jumpan välimuotoon. Lavista tanssitaan yksin osana ryhmää. Tunnilla tanssitaan mm. valssia, tangoa, humppaa, jenkkaa, foxia, jiveä ja chachata. Tanssiaskelien ja niistä rakentuvat koreografiat ovat lähtökohtaisesti helposti seurattavia.

Tällä kurssilla otetaan mukaan myös hivenen haastavampia koreografioita unohtamatta kuitenkin Laviksen perusajastusta: helppoa, hikistä ja hauskaa!

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- osaa eri lavatanssiaskelien perusteita.
- seurata ja noudattaa musiikin tahtiin lavatanssiaskelista ja jumppaliikkeistä koostuvia koreografioita, mm. valssi, tango, humppa ja jenkka.

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- hallitsee lavatanssiaskelien perusteita
- seuraa ja noudattaa musiikin tahtiin lavatanssiaskelista ja jumppaliikkeistä koostuvia koreografioita, mm. valssi, tango, humppa ja jenkka.

7.5.2. Lavatanssien alkeiskurssi, 0,5 op

Haluatko oppia tanssimaan lavatansseja? Epäilet vielä taitojasi. Ei hätää! Tämä kurssi on juuri sinulle. Opettele rennossa ilmapiirissä peruslavatanssit valssi, tango, foxi, humppa ja jenkka. Aluksi harjoitellaan perusaskel eteen-taaksepäin, sitten parin kanssa niin myötä- kuin vastapäivään pyörien. Lopuksi etsitään sujuvuutta ja ryhdikkyyttä tanssiin. Tule kokemaan tanssimisen iloa ja kuntoilua joko yksin tai parisi kanssa.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tanssia sujuvasti ja ryhdikkäästi peruslavatansseja

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- tanssii sujuvasti ja ryhdikkäästi peruslavatansseja

7.5.3. Rivitanssi, alkeisjatko, 1 op

Kurssi sopii kaikille, vasta-alkajille ja lajia jo jonkin verran harrastaneille. Kurssilla opetellaan helppoja rivitansseja tutustuen samalla lajille tyypillisiin perusaskeliin ja käytettävään sanastoon. Musiikkina on perinteisen kantrimusiikin lisäksi myös muita musiikkityylejä.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- rivitanssin yleisimpiä askeleita ja niiden termejä
- vähintään viisi tunnettua rivitanssiklassikkoa tai uudempaa tuotantoa
- tanssia huomioiden muut tanssijat pysyen rivissä / jonossa tanssin aikana
- auttavasti lukea helppoja tanssilakanoita

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- hallitsee rivitanssin yleisimpiä askeleita ja niiden termejä
- tanssii vähintään viisi tunnettua rivitanssiklassikkoa tai uudempaa tuotantoa
- tanssii huomioiden muut tanssijat pysyen rivissä / jonossa tanssin aikana
- lukee auttavasti helppoja tanssilakanoita

7.5.4. Rivitanssi, jatko, 1 op

Kurssi sopii henkilöille, joilla on aiempaa kokemusta rivitanssista tai muusta tanssimisesta. Kurssilla opetellaan keskitason rivitansseja, joiden omaksumista edesauttaa rivitanssin perusteiden hallinta.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- lisää rivitanssin yleisimpiä askeleita ja niiden termejä sekä askelsarjoja
- kymmenen uutta tanssia: rivitanssiklassikkoa tai uudempaa tuotantoa
- tanssia huomioiden muut tanssijat pysyen rivissä/ jonossa tanssin aikana
- lukea helppoja tanssilakanoita

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- osaa rivitanssin yleisimpiä askeleita ja niiden termejä sekä askelsarjoja
- tanssii kymmenen uutta tanssia: rivitanssiklassikkoa tai uudempaa tuotantoa
- tanssii huomioiden muut tanssijat pysyen rivissä/ jonossa tanssin aikana
- lukee helppoja tanssilakanoita

7.5.5. Traditionaalinen jooga, 1 op

Traditionaalisen joogan eri asanasarjat vuorottelevat tunneilla. Tasapainottava ja rentouttava jooga auttaa koko systeemiä tasapainoon, kehittää hengitystä ja aktivoi palautumisen kannalta tärkeää parasympaattista hermostoa. Sopii hyvin vasta-alkajalle, mutta antaa paljon kokeneellekin joogaajalle.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tehdä traditionaalisen joogan eri asanasarjoja opettajan sanallisessa ohjauksessa
- rentoutua asanoiden ja hengityksen avulla ja päästää irti jännityksistä antaen kehon omien palautumisprosessien tapahtua
- toimia itseä kunnioittaen ja kuunnellen, rentoutuen ja nauttien
- tunnistaa ja tehdä vain ne asanat, jotka hänelle kulloinkin sopivat. Hän osaa sovittaa asanoiden ja hengitysten kestot itselle sopiviksi
- tulla tunnille ajoissa, laittaa puhelimen ym. laitteen äänettömälle, levittää joogamaton muita häiritsemättä ja asettua shavasanaan

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- tekee traditionaalisen joogan eri asanasarjoja opettajan sanallisessa ohjauksessa
- rentoutuu asanoiden ja hengityksen avulla ja päästää irti jännityksistä antaen kehon omien palautumisprosessien tapahtua
- toimii itseä kunnioittaen ja kuunnellen, rentoutuen ja nauttien
- tunnistaa ja tekee vain ne asanat, jotka hänelle kulloinkin sopivat. Hän osaa sovittaa asanoiden ja hengitysten kestot itselle sopiviksi
- tulee tunnille ajoissa, laittaa puhelimen ym. laitteen äänettömälle, levittää joogamaton muita häiritsemättä ja asettuu shavasanaan

7.5.6. Rospuuttoajan traditionaalinen jooga, 0,5 op

Eteentaivutus asana-sarja kehittää joogin terveyden ja harjoituksen kannalta tärkeässä roolissa olevia kehon seinämiä, esimerkiksi palleaa ja lantionpohjaa. Säännöllisesti tehtynä sarjan hyödyt konkretisoituvat selvemmin. Yleensä suositellaan jonkinlaista joogataustaa, mutta harjoitus soveltuu myös vasta-alkajalle. Tunnin lopussa tehdään lisäksi tasapainottava tri dosha-sarja.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tulla tunnille ajoissa, laittaa puhelimen ym. laitteen äänettömälle, levittää joogamaton muita häiritsemättä ja asettua shavasanaan
- traditionaalisen joogan eteentaivutus- ja tri dosha asanasarjoja opettajan sanallisessa ohjauksessa
- rentoutua asanoiden ja hengityksen avulla. Hän päästää irti jännityksistä ja antaa kehon omien palautumisprosessien tapahtua
- toimii itseä kunnioittaen ja kuunnellen, rentoutuen ja nauttien
- tunnistaa ja tekee vain ne asanat, jotka hänelle kulloinkin sopivat sovittaen asanoiden ja hengitysten kestot itsellesi sopiviksi

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- tulee tunnille ajoissa, laittaa puhelimen ym. laitteen äänettömälle, levittää joogamaton muita häiritsemättä ja asettuu shavasanaan
- tekee traditionaalisen joogan eteentaivutus- ja tri dosha asanasarjoja opettajan sanallisessa ohjauksessa
- rentoutuu asanoiden ja hengityksen avulla. Hän päästää irti jännityksistä ja antaa kehon omien palautumisprosessien tapahtua
- toimii itseä kunnioittaen ja kuunnellen, rentoutuen ja nauttien
- tunnistaa ja tekee vain ne asanat, jotka hänelle kulloinkin sopivat ja sovittaa asanoiden ja hengitysten kestot itselleen sopiviksi

7.5.7. Traditionaalinen jooga - kesää kohti, kevät, 0,5 op

Traditionaalisen joogan eri asana-sarjat vuorottelevat tunneilla. Tasapainottava tri dosha, ryhdikäs viyayama, dynaaminen danda flow ja energisoiva aurinkotervehdys auttavat koko systeemisi tasapainoon ilman pakottamista. Ota tunnille mukaan oma joogamatto ja huivi. Sopii hyvin vasta-alkajalle, mutta antaa paljon myös kokeneelle joogaajalle.

Osaamistavoitteet

Opiskelija osaa

- tulla ajoissa tunnille, laittaa tunnin alussa puhelimen ym. laitteen äänettömälle, levittää joogamaton muita häiritsemättä ja asettuu shavasanaan
- tehdä traditionaalisen joogan eri asanasarjoja opettajan sanallisessa ohjauksessa
- rentoutua ja päästää irti jännityksestä ja antaa kehon omien palautumisprosessien tapahtua
- toimia itseä kunnioittaen ja kuunnellen, rentoutuen ja nauttien
- tunnistaa ja tehdä vain ne asanat, jotka hänelle kulloinkin sopivat sovittaen asanoiden ja hengitysten kestot itselle sopiviksi

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus itsearviointiin. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana. Kurssi arvioidaan hyväksytty-hylätty-asteikolla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- tulee ajoissa tunnille, laittaa tunnin alussa puhelimen ym. laitteen äänettömälle, levittää joogamaton muita häiritsemättä ja asettua shavasanaan
- tekee traditionaalisen joogan eri asanasarjoja opettajan sanallisessa ohjauksessa
- rentoutuu ja päästää irti jännityksestä ja antaa kehon omien palautumisprosessien tapahtua
- toimii itseä kunnioittaen ja kuunnellen, rentoutuen ja nauttien
- tunnistaa ja tekee vain ne asanat, jotka hänelle kulloinkin sopivat sovittaen asanoiden ja hengitysten kestot itselle sopiviksi

8. Opiston toiminnan kehittäminen ja arviointi

Kansalaisopistoilla on lakiin perustuva velvollisuus arvioida omaa toimintaansa. Vapaata sivistystyötä ohjaavassa lainsäädännössä edellytetään, että koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on tukea kansalaisopiston toiminnan kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. Kemijärven tekee jatkuvasti yhteistyötä opiston sisällä ja ulkopuolisten tahojen kanssa. Kursseja ja tapahtumia suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään sekä opetusalan, että opetusaineen sisällä. Myös toimisto- ja hallintotehtävissä olevat henkilöt ovat mukana kehittämistyössä. Opiston näkökulmasta toiminnan kehittämisessä tarvitaan säännöllistä itsearviointia ja palvelujen käyttäjien sekä muiden tahojen suorittamaa arviointia.

Opetustoiminnan onnistumista arvioidaan Kemijärven kansalaisopistossa asiakas- ja henkilöstökyselyiden avulla, joista saatuja tuloksia hyödynnetään uuden kehittämisessä ja suunnittelussa. Opiston toiminnasta on mahdollista antaa palautetta. Palautteet huomioidaan kehittämisessä. Kehittääkseen toimintaansa Kemijärven kansalaisopisto osallistuu vapaan sivistystyön verkostojen ja eri koulutustahojen järjestämään toimintaan ja koulutuksiin. Lisäksi opisto tekee yhteistyötä muun muassa kurssien järjestämisessä, opetustarjonnan suunnittelussa ja hanketyössä. Kehittämistyöhön kuuluu myös henkilöstön osaamisen kartuttaminen mm. erilaisten hankkeiden avulla.

Kemijärven kansalaisopisto tekee yhteistyötä eri paikallistoimijoiden kanssa. Kemijärven kansalaisopisto tekee yhteistyötä mm. Jyväskylän ja Lapin yliopistojen, eri ammattikorkeakoulujen, Redu Edu Oy:n, paikallisten yritysten, järjestöjen ja yhdistysten, toimialueen kunnat, Lapin opistopiirin, Meri-Pohjolan opistopiirin ja Kansalaisopiston liiton kanssa.

9. Liitteet

9.1. Osaamisperusteisen kurssin suunnittelulomake opettajalle

Osaamisperusteisen kurssin suunnittelulomake opettajalle

Kurssin nimi + taso	Alkeet, alkeisjatko, jatko, edistyneet Kielet: Taitotaso A1-C2 Esimerkiksi: <i>Kitaransoiton alkeet, Espanjan puhekurssi B2</i>
Kurssin numero	
Opettajan nimi	
Ajankohta (viikonpäivä, klo)	Esim. <i>tiistai klo 17–18</i>
Kesto (kokoonantumiskerrat / tunnit)	Esim. <i>9 x 2 h (syksy), 13 x 2 h (kevät)</i> 1 oppitunti = 45 min. 1 opintopiste = 27 h
Laajuus (opintopisteinä)	Opintopistelaskuri
Paikka / Oppimisympäristö	Lähi-, etä- vai hybridiopetus? Tilatoivomus, luokka / sali (nimi) Etäopetusalusta (teams, zoom, meet, muu?)
Kurssikuvaus Kohderyhmä: Kenelle kurssi on tarkoitettu? Mitä kurssilla opiskellaan? Miten kurssilla opiskellaan? Kerrotaan lyhyesti arvioinnista, jos mahdollinen saada.	Kuvaus, jota voi käyttää esim. esitteessä. Kerro lyhyesti kurssin sisällöistä ja tavoitteista, opetusmenetelmistä ja tarvittavasta ennakko-osaamisesta. Esim: <i>Kitaransoiton alkeet. Helppojen kitarakappaleiden soittoa pima-näppäilytekniikalla ja säestystä komppaamalla sointumerkeistä opettajan ohjauksessa. Soitettavat kappaleet opettajan ja opiskelijoiden valintojen mukaan. Lisäksi opiskellaan musiikin teoriaa. Ei vaadi aikaisempaa osaamista.</i> Kurssilta on mahdollista saada suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty–hylätty-asteikolla.
Osaamistavoitteet	Arviointikriteerit
Osaamistavoitteet kuvaavat niitä osa-alueita, joista kurssikokonaisuus muodostuu. Kertoo, mitä opiskelija osaa kurssin käytyään / suoritettuaan 1–5 tavoitetta per kurssi Osaamistavoitteet kertovat mitä opiskelija osaa Ohjeita osaamistavoitteiden laatimiseen	Opiskelija saa hyväksytyn arvosanan osoitettuaan osaamisensa kaikissa osaamistavoitteissa arviointikriteereiden osoittamalla tavalla. Arviointikriteerit kuvaavat niitä käytännön asioita, joista osaamistavoitteet muodostuvat. Arviointikriteerien tehtävä on helpottaa arviointia ja osaamisen osoittamista. Yksi osaamistavoite voi pitää sisällään yhden tai useampia arviointikriteereitä

	Arviointikriteerit kertovat miten opiskelija osaa
Esimerkkejä Opiskelija:	Esimerkkejä Opiskelija:
osaa digikuvauksen perusteet	- tuntee järjestelmäkameransa perusfunktiot - osaa nimetä kuvaukseen liittyvät perustermit - osaa tehdä kameran perushuollon
osaa valokuvailmaisun perusteet	- osaa sommitella kuvattavan kohteen hyödyntämällä symmetrian periaatteita - osaa sommitella kuvattavan kohteen rajauksen avulla - osaa sommitella kuvattavan kohteen päälinjojen periaatteita noudattaen
tulkitsee yksinkertaisia englanninkielisiä lauseita	Opiskelija osaa kertoa äidinkielellään yksinkertaisten kirjoitettujen ja puhuttujen englanninkielisten lauseiden sisältöjä
tunnistaa Suomen yleisimmät kalalajit	Opiskelija osaa nimetä Suomen yleisimmät kalalajit
osaa joogan yleisimmät asanat	- Opiskelija osaa nimetä joogan yleisimmät asanat - Opiskelija osaa tehdä joogan yleisimmät asanat
Suoritusmerkintä ja kurssin arviointi	Onko kurssilta mahdollista saada arviointi ja suoritusmerkintä? Mitä arviointiasteikkoa kurssilla käytetään? Miten opiskelija osoittaa osaamisensa? Mitä arviointimenetelmiä käytetään? Milloin arviointi tapahtuu? <i>Esim. Kurssilta on mahdollista saada suoritusmerkintä, jolloin opiskelijan osaaminen arvioidaan hyväksytty – hylätty -asteikolla. Opiskelija osoittaa osaamisensa soittonäytteiden ja -tehtävien avulla. Opettaja arvioi opiskelijan osaamista, minkä lisäksi opiskelija tekee itsearviointia soittotehtävistä. Arviointi tapahtuu jatkuvana kurssin aikana.</i> Linkki arviointioppaaseen

Lisätietoja Oppimateriaali ja välineet	Esim: <i>mitä omia tarvikkeita/välineitä kurssille tarvitaan, millainen vaatetus liikuntakursseilla</i>	